

Operatiivinen sopimus Turun kaupungin lasten kasvatuksen ja opetuksen pääprosessin suomenkielisten perusopetuspalvelujen tuottamisesta vuonna 2015

Sopimuksen tarkoitus ja osapuolet

Operatiivinen sopimus on kasvatusta- ja opetuslautakunnan ja toimialan välinen sopimus perusopetuspalveluista. Operatiivinen sopimus sisältää tulosalueen keskeiset toiminnalliset tavoitteet, tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, työvoiman käytön ja laatuavoitteet mittareineen. Lisäksi sovitaan siitä, miten uudistamisohjelman toimenpiteet toteutetaan tulosalueilla.

Toimintaympäristö ja sen mahdolliset muutokset

Taloudellinen toimintaympäristö ja sen asettamat haasteet

Perusopetuksen kouluja on 34. Tulosalueella toimii kolme yhteistyöaluetta. Pitkään jatkunut oppilaiden määrän väheneminen on pysähtynyt ja oppilasmäärä on kääntynyt alakouluissa kasvuun.

Perusopetuksen oppilasta 2171 eli noin 19 % on vieraskielisiä (maahanmuuttajataustaisia). Noin 11 % oppilasta tarvitsee erityistä tukea opinnoissaan. Turun perusopetuksessa on erikoisluokkatoimintaa mm. kielissä, matematiikassa, liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa. Erikoisluokilla on oppilaita 1923, mikä on noin 17 % perusopetuksen oppilasta. Ulkokuntalaisia oppilaita on 592 (5%).

Oppilasmäärät

Kaupungin omat koulut	Suomenk. perusop. 2013-14	Suomenk. perusop. 2014-15
Esiopetus	66	68
Vuosiluokat 1-6, alakoulut	7 531	7646
Vuosiluokat 7-9, yläkoulut	3987	3894
Lisäluokilla	26	22
Erityisen tuen päätöksiä	1366	1332
Oppilaita yhteensä	11610	11630

Toimintatapoja koskevat keskeiset periaatteet ja niiden muutokset

Perusopetuksen laatuksiteerit on otettu käyttöön keväällä 2014. Ensimmäiset arvioinnit on tehty ja koulut kehittävät omaa toimintaansa niiden perusteella. Yhteisiksi tavoitteiksi laatuseminaarin perusteella nostettiin osallisuuden lisääminen, TVT:n käyttö opetuksen tukena ja sitoutuminen perusopetusta ohjaaviin asiakirjoihin, kuten esim. opetussuunnitelmaan.

Koulujen välistä yhdenvertaisuutta lisätään tukemalla haasteellisessa toimintaympäristössä toimivia kouluja valtion erityisavustuksen myötä. Lisäksi on saatu erityisavustusta lukuvuodeksi 2014 – 2015 perusopetuksen opetusryhmien pienentämiseen 2 528 500, mikä vastaa 48 opettajan vuotuista työpanosta.

Sopimuksen tarkoittaman toiminnan resursointi

Seuraavassa taulukossa on esitetty perusopetuksen tuottamiseen varatut määrärahat. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna perustuu mm. siihen, että tilavuokrat on vuodelle 2013 kirjattu tulosalueen kustannuksiin, eikä yhteisiin menoihin kuten aikaisemmin.

	TP 2013 (EUR)	TA 2014 (EUR)	TAE 2015
Kustannuslaji	EUR	EUR	EUR
TOIMINTAKATE	102 797 930	103 039 677	101 331 799
TOIMINTATUOTOT	-10 356 460	-10 088 141	-10 262 154
TOIMINTAKULUT	113 154 390	113 127 818	111 593 953

Operatiivisen sopimuksen tavoitteet perusopetuksen tulosalueella

Strategisen sopimuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova tavoite		Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet				
2.2.2. Tulevaisuuden osaamispääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää ja ammatillista koulutusta		Tuetaan toisen asteen koulutukseen siirtymistä riittävällä yksilöllisellä ohjauksella Valmistelussa ja päätöksenteossa lisätään vaikuttamisen mahdollisuuksia luomalla toimivat rakenteet osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi Perusopetuksessa suunnataan resursseja lähikouluperiaatteen mukaisesti ennaltaehkäisevään työhön ja oppilaan oikea-aikaiseen kasvun- ja oppimisen tukeen Oppimista tukevat laadukkaat ja monipuoliset oppimisympäristöt				
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi <i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet	Toteutuminen 31.3.2015
Oppilaalla on mahdollisuus saada tarvitsemansa yleisen, tehostetun ja erityisen tuen palvelut lähikoulustaan	Kouluilla on riittävä osaaminen ja resurssit oppilaan tukemiseen kolmiportaisen tuen mallin mukaan, valmiudet eriyttämiseen ja joustavat järjestelyt käytössä <i>Palvelualuejohtaja, rehtorit, opettajat</i>	Erityisopetus- ja tukiopetusresurssin määrä Perusopetuksen laadunarviointi, kasvun ja hyvinvoinnin tuki	Oppilas saa tarvitsemansa oikeantasoisien tuen Laadunarvioinnin tavoite arvio 3,1 asteikolla 1-4	Osa-aikainen erityisopetus väh. 0,07h/oppilas, tukiopetusresurssi 0,02 h/ oppilas. Lisäresurssia saa tehostetun ja erityisen tuen sekä vieraskielisten oppilaiden määrän mukaan	Kerhotoiminnan kehittäminen Liikkuva koulu Matikkamaa TVT-hankeet Romanioppilas perusopetuksessa	Resursointi on toteutettu sopimuksen mukaan. Laadunarvioinnin tulokset saadaan lukukauden lopussa (kesäkuu).

Oppilaiden osallisuuden lisääminen kouluissa	Oppilaiden osallistuminen koulun toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen sekä heitä koskevien asioiden käsittelyyn. Yläkoulujen oppilaskuntatoiminnan koordinoiminen ja ohjaajien koulutus Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä toimii lain ja opetussuunnitelman mukaisesti kaikissa kouluissa <i>Rehtori, koulujen henkilöstö, oppilaat, palvelusaluejohtaja</i>	Perusopetuksen laadunarviointi, osallisuus	Tavoitetaso 3,1 asteikolla 1-4 Oppilaskuntatoiminnan toimintamalli valmis ja käytössä Koordinaattori aloittanut toimintansa ja koulutusta järjestetty	Oppilaskunnan ohjaajat Osallisuuden koordinaattorit (alakoulut ja yläkoulut) Turun lasten parlamentin toiminnan resurssi Nuorisovaltuusto	Liikkuva koulu Kerhotoiminnan kehittäminen OPS-työ	Yläkoulujen oppilaskunta-toiminnan koordinointi on järjestetty. Oppilaskuntatoiminnan toimintamalli on laadittu sekä ala- että yläkouluille Yhteisölliset oppilashuoltoryhmät toimivat ja niissä on oppilaiden edustus mukana
Opetussuunnitelmatyön eteneminen siten, että koulujen henkilöstö, huoltajat ja tärkeät sidosryhmät voivat osallistua sen laadintaan.	Oppiva OPS -prosessi Koulujen sisäinen OPS-työ Huoltajien kuuleminen vanhempainilloissa ja vanhempainfooru-meissa Oppilaiden osallistuminen Oppilaskuntatyö <i>Opetussuunnitelmatyön koordinaattori, rehtorit, KOPS-opettajat, muu henkilöstö</i>	Perusopetuksen laadunarviointi	Opetussuunnitelman sisäistäminen ja merkityksen ymmärtäminen kasvatus- ja opetustyön perustana ja uuden opetussuunnitelman laadinnan eteneminen aikataulun mukaisesti	OPS-koordinaattori KOPS-opettajien palkkiot Oppiva OPS-kouluttajat (OPH:n rahoitus suoraan heille) aikaresurssi	TVT-hankkeet Osaava	Opetussuunnitelmatyötä tehdään suunnitelmallisesti Oppiva OPS-prosessin mukaisesti http://blog.edu.turku.fi/ops2016/oppiva-ops/ Koulujen tasolla koko henkilöstö on mukana opetussuunnitelmatyössä ja oppilaita ja huoltajia kuullaan soveltuvin osin.

Tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen oppimisessa ja opetushenkilöstön taitotason ylläpitäminen ja kehittäminen tietojen ja viestintätekniikan käyttämisessä	Aktiivinen kouluttaminen Vertaistuki Laitteistojen aktiivisen käytön mahdollistaminen Projektit, innovointi, yhteistyö <i>Rehtori, opettajat, TVT-vastaavat</i>	Perusopetuksen laadunarviointi Vuosittaiset TVT-kyselyt	Taidon ja käytön lisääntyminen ja monipuolistuminen nykytasosta Taso 3,1 asteikolla 1-4	TOP-keskuksen hanke- rahoitus sijaiskustannukset kouluttautumisen aikana TVT-vastaavien palkio Laitehankinnat	TOP-keskuksen ja koulujen TVT-hankkeet NPDL (New Pedagogies for Deep Learning) Valtionavustus tasa-arvoa lisääviin toimenpiteisiin	NPDL viidellä koululla Opettajien pedagogisen tv-t-käytön taitotason kartoitus tehty näillä kouluilla (RUSE, Meri-Tuulia Kaarakainen) Laitteistoa hankittu lisää mm. tasa-arvorahoituksella
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Henkilöstön taitotason nostaminen täydennyskoulutuksen ja opetussuunnitelmatyön avulla <i>Rehtori, opettajat, OPS-koordinaattori, KOPS-opettajat, Suke, TVT-vastaavat, TOP-keskus</i>	Koulutussuunnitelman mukainen täydennyskoulutus toteutuu Perusopetuksen laadunarviointi Osallistuminen OPS-työhön	Koulutussuunnitelma toteutuu Henkilöstö osallistuu OPS-työhön Laadunarviointi 3,1 asteikolla 1-4	Koulujen määrärahat Sijaisjärjestelyt Keskitetty täydennyskoulutus	Matikkamaa Digipolut Liikkuva Koulu TVT-hankkeet Osaava	OPS-työn yhteydessä systemaattista koulutus Oppiva OPS-prosessissa Turun edustajat mukana OPH:n koulutuksissa TVT-koulutusta jatkuvasti tarjolla haettu OKM:n rahoitusta tukea vaativan erityisen tuen oppilaiden opettajille

Strategisen sopimuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet		
Uudistamisohjelmat toteutuvat päätösten mukaisesti			Perusopetuksen luokkakokojen kasvattaminen keskimäärin 3 oppilaalla		
			Uudistamisohjelman mukaisten ratkaisujen toteuttaminen		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
	<i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>				

	Uudet sopimukset erityisopetuksesta ja valmistavasta opetuksesta 1.8. alkaen muiden kuntien kanssa. <i>Palvelualuejohtaja, rehtorit, opettajat</i>					tasolla noudattaen 5 km:n rajaa

Strategisen sopimuksen kaupunginhallitukseen nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet			
Lasten ja oppijoiden hyvinvointia lisätään kestäväällä tavalla			Ennaltaehkäisevää toimintaa kehitetään osana yhteisöllistä oppilashuoltoa ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kehitetään. Sivistystoimiala toimii pilottikohteena. Terveyden edistämisen ja kestävän kehityksen näkökulmat toteutuvat koulutyössä.			
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet	
	<i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>					

Kavennetaan koulujen välisiä eroja ja tuetaan haasteellisessa toimintaympäristössä toimivia kouluja valtion erillisavustuksen turvin Tulosaluejohtaja, rehtorit	Suunnitelman toteuttaminen Valtionavustus lukuvuodelle 2015-2016 2 160 000 €	Suunniteltujen toimenpiteiden toteuttaminen	Suunniteltujen toimenpiteiden toteuttaminen	OKM:n valtion erillisavustus tasa-arvoa lisääviin toimenpiteisiin		Valtionavustus käytössä suunnitelman mukaisesti
Kouluissa edistetään arkiliikuntaa ja terveellisiä elämäntapoja	Oppilaiden koulupäivän aikaista liikuntaa kannustetaan ja tuetaan aktiivisin keinoin. Edistetään terveellisiä ruokailutottumuksia. <i>Rehtori, opettajat, koulujen muu henkilöstö, Arkea, koululiikunnanohjaajat, kouluterveydenhuolto</i>	Kouluterveyskysely ruokailusta annettu palaute ruokailevien oppilaiden osuus laajennettujen terveystarkastusten luokkakohtaiset raportit	Oppilaat syövät kouluruokaa ja liikkuvat runsaasti Oppilaat ymmärtävät ylipainoisuuden riskit. Terveysnäkökohdat tiedostava elämäntapa	Liikkuva koulu - yhdysopettajat, välituntivälineistö Kerhotoiminta Spin- ja välitunti liikuttajat Kouluterveyden huollon panos Arkean teemaviikot	Liikkuva Koulu Kerhotoiminnan kehittäminen Arkean mobiilipalautehanke Maistusikkose Kaste Kasvamme yhdessä - vanhempainilalat	Liikuntaan kannustetaan Liikkuva koulu –hankkeessa, kerhotoiminnassa, välituntiliikuttajien avulla, koululiikunnanohjaajien toimesta ja opetuksen sisällöissä. Terveellisistä ruokailutottumuksista keskustellaan oppiaineissa, kouluruokailun yhteydessä, vanhempainilloissa, teemapäivinä
Kouluissa kiinnitetään huomiota oman asuinympäristön ja luonnon arvostamiseen sekä energian ja luonnonvarojen säästeliääseen käyttöön	Opetussuunnitelman arvoperusta, kasvatus ympäristötietoisuuteen ja luonnon arvostamiseen, aiheeseen liittyvät teemat, projektit, aikuisten esimerkki, energiankäytön mit-	Perusopetuksen laadunarviointi	Tietoisuus ja myönteinen asennoituminen Pysyvien ja kestävien toimintamallien monipuolisuus ja määrä	Ekotukihenkilöt Ympäristöpolun koordinaattori ja yhdysopettajat Valonian panostus sähkönkulutuksen seurantaan Tammerterhon opetta-	Vihreä lippu	Toteutuu oppisisällöissä, ympäristöpolun avulla, Tammerterhokäynneillä teemapäivinä, arjen toimintatavoissa

	taaminen, ympäristöpolku ja ekotukihenkilöiden toiminta, Tammenterhon toiminta, Arkean ruokahävikki- viikko <i>Kouluissa työskentelevät aikuiset, oppilaat, Arkea, ekotukihenkilöt, Ympäristöpolku-koordinaattori, Valonia, Tammenterhon luonto-opettaja, leirikoulut, 3. sektorin toimijat, Kiinteistöliikelaitos</i>			ja Arkean ruokaprojektit Vihreä lippu -rahoitus		
Oppilashuollon uusi opetussuunnitelma jalkautetaan. Kiinnitetään erityistä huomiota yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseen.	Yhteisöllisen oppilashuollon toiminta työyhteisön toimintatapojen kehittäminen <i>Rehtori ja muu henkilöstö</i>	Perusopetuksen laadunarviointi Kunta-10 Kouluterveyskysely	Uuden opetussuunnitelman tunteminen ja noudattaminen. Arviointilukujen positiivinen kehittyminen.	Aikaresurssi yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toimintaan ja yhteisiin kehittämispalaveriin Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän TVA-korvaus		Yhteisölliset oppilashuoltoryhmät toimivat kaikissa kouluissa. Uuden toimintatavan oppiminen meneillään